

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

04074. Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

«07» січня 2026 р.

№ 05

Директорам закладів позашкільної освіти
Директорам закладів загальної середньої
освіти

Про проведення Всеукраїнського конкурсу
молодіжних проєктів з енергозбереження
«Енергія і середовище» у 2026 р.

На виконання Плану всеукраїнських і міжнародних організаційно-масових заходів з дітьми та учнівською молоддю на 2026 рік, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 19.11.2025 р. № 1523, Всеукраїнський конкурс молодіжних проєктів з енергозбереження «Енергія і середовище», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28 листопада 2013 р. за № 2037/24569, буде проведений в лютому – квітні 2026 року під гаслом «Збережемо енергію – збережемо Планету!». Положення про захід та умови проведення конкурсу у 2026 р. розміщено на сайті <https://nenc.gov.ua>

Конкурс «Енергія і середовище» проводиться спільно з громадською організацією «Екологічний клуб «Еремурус» за підтримки Міністерства екології та природних ресурсів України, Бюро з питань екології Української греко-католицької церкви, ТОВ «Арістон» з метою пошуку й підтримки обдарованої учнівської та студентської молоді, залучення її до навчально-практичної діяльності щодо проблем енергоефективності, раціонального природокористування і використання ресурсів.

Безпосереднє керівництво Всеукраїнським етапом конкурсу здійснює Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України. До участі в конкурсі запрошуються учні, вихованці закладів загальної середньої, професійно-технічної і позашкільної освіти віком до 17 років включно, які мають досягнення у впровадженні енергозбереження, використання поновлюваних джерел енергії для місцевих потреб, у підвищенні енергоефективності шкільних будівель, та студенти закладів вищої освіти віком до 23 років, які мають досягнення у практичній та проєктній діяльності в сфері зміни клімату і біоінженерії.

Також до участі в конкурсі запрошуються педагогічні працівники закладів дошкільної, загальної середньої, професійно-технічної і позашкільної освіти, які мають напрацювання у розвитку освіти школярів та просвіти населення з питань ресурсо-, природозбереження, ефективного використання і заощадження енергії.

Національний тур конкурсу проводиться у два етапи: I етап – заочний (03 лютого - 03 березня 2026 р.), II етап – очний у формі стендових доповідей (15 - 17 квітня 2026 року).

Для участі в I етапі конкурсу необхідно до 03 березня 2026 року **заповнити реєстраційну форму та надіслати конкурсну роботу**, виконану на електронних носіях українською мовою згідно вимог описаних в умовах проведення Всеукраїнського конкурсу молодіжних проектів з енергоефективності «Енергія і середовище» у 2026 р.

Список учасників II етапу конкурсу буде оприлюднений на сайті <https://nenc.gov.ua> та на офіційних facebook-сторінках організаторів і партнерів конкурсу.

Другий етап конкурсу відбудеться 15 - 17 квітня 2026 року на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

Заїзд і реєстрація учасників II етапу конкурсу - 15 квітня 2026 року з 9:00 до 12:00 за адресою: м. Київ, вул. Вишгородська, 19, Національний екологонатуралістичний центр учнівської молоді. Проїзд від центрального залізничного вокзалу м. Києва - тролейбусним маршрутом № 33, маршрутним таксі № 558 або № 181 (18+7) до зупинки «Мостицька». Від'їзд учасників – 17 квітня після 14:00.

У форматі проведення другого етапу конкурсу можливі зміни, про що буде повідомлено додатково.

Витрати на відрядження здійснюються за рахунок організації, що відряджає. Просимо інформацію про конкурс «Енергія і середовище» довести до відома керівників, педагогічних працівників та учнів, вихованців закладів загальної середньої, професійно-технічної і позашкільної освіти.

Детальну інформацію про умови участі в конкурсі «Енергія і середовище» у 2026 р. – за телефонами: (098) 597 08 80 (Людмила Цюнь), (093) 101 71 07 (Наталія Валантирець) на сайті <https://nenc.gov.ua> та на сторінках партнерів конкурсу. Додатки: на 6 арк.

Директор

Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ

**Умови проведення
Всеукраїнського конкурсу молодіжних проектів з енергоефективності
«Енергія і середовище» у 2026 р.**

1. Загальні положення

Конкурс «Енергія і середовище» у 2026 році (далі – Конкурс) проводиться спільно з Громадською організацією «Екологічний клуб «Еремурус», Бюро з питань екології Української греко-католицької церкви, ТОВ «Арістон» з метою пошуку й підтримки обдарованої учнівської та студентської молоді, залучення її до навчально-практичної діяльності з проблем енергоефективності та раціонального використання ресурсів. Конкурс проходить під гаслом *«Збережемо енергію – збережемо Планету!»*

2. Мета та завдання Конкурсу:

- 2.1. Метою Конкурсу є виявлення та підтримка обдарованої учнівської та студентської молоді, створення умов для її науково-дослідницької діяльності.
- 2.2. Основними завданнями Конкурсу є:
- залучення учнівської та студентської молоді до навчально-практичної діяльності з проблем енергоефективності та раціонального використання ресурсів як найбільш ефективних шляхів зменшення викидів парникових газів, а отже, й боротьби з глобальним потеплінням та зміною клімату;
 - сприяння професійному самовизначенню учнівської молоді;
 - задоволення потреб молоді у творчій самореалізації;
 - активізація творчої діяльності педагогів, які працюють над питаннями підвищення обізнаності школярів і населення щодо ефективного використання та збереження енергії, пом'якшення зміни клімату.

3. Учасники Конкурсу

До участі в Конкурсі запрошуюються:

- учні, вихованці закладів загальної середньої освіти, професійнотехнічної і позашкільної освіти віком до 17 років включно, які мають досягнення у практичній діяльності в сфері зміни клімату, енергозбереження, використання поновлюваних джерел енергії для місцевих потреб, підвищення енергоефективності шкільних будівель;

- студенти закладів вищої освіти віком до 23 років, які мають досягнення у практичній та проектній діяльності в сфері зміни клімату і біоінженерії;

- педагогічні працівники закладів дошкільної, загальної середньої, професійно-технічної і позашкільної освіти, які мають напрацювання з питань роботи з учнями і населенням щодо ефективного використання та збереження енергії.

4. Порядок проведення Конкурсу

Національний тур Конкурсу пройде у два етапи:

I етап – заочний – з 03 лютого 2026 р. до 03 березня 2026 р.

II етап – очний (у формі стендових доповідей) – 15-17 квітня 2026 р.

Роботи на I-й етап Конкурсу (заочний) подавати згідно пункту 6.2 цих умов. На підставі поданих матеріалів конкурсне журі проведе відбір учасників II етапу конкурсу. Списки учасників II етапу Конкурсу будуть оприлюднені на сайті НЕНЦ <https://nenc.gov.ua> та сайтах і офіційних facebook-сторінках організаторів та партнерів конкурсу.

II-й етап Конкурсу відбудеться у формі стендових доповідей 15-17 квітня 2026р. на базі Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

5. Номінації конкурсних робіт та вимоги до них.

Конкурс проводиться за такими номінаціями:

Для школярів:

Номінація 1. Проєкт з енергозбереження, енергоефективності або відновлюваних джерел енергії (ВДЕ)

На цю номінацію приймаються оригінальні теоретичні та практичні проєкти застосування енерго-, природозберігаючих і ресурсозберігаючих рішень, технологій, конструкцій, використання ВДЕ. У теоретичному проєкті повинна бути обґрунтована доцільність застосування теорії, конструкції, технічного рішення, оцінена ефективність очікуваних результатів.

Опишіть, які методи ви застосовували для реалізації вашого проєкту, як ви використовували або плануєте використовувати енергію сонця, вітру, води або біомаси чи, наприклад, що ви пропонуєте для зменшення кількості чи утилізації сміття тощо, які результати отримали або очікуєте. Якщо проєкт базується на чужому досвіді/розробках – вказати: звідки, як і чому доопрацьовано. Додайте до опису власні фото, відеоматеріали різних етапів проєктних робіт, що підтверджують ваше самостійне виконання проєкту. В описі проєкту вкажіть його актуальність, новизну та ваші особисті технічні чи маркетингові новації, які суттєво відрізняють вашу роботу від схожих проєктних ідей з цієї тематики.

Номінація 2. Проєкт «Моє енергетичне рішення для протидії зміни клімату»

Опишіть, які рішення для економії енергії та ресурсів ви застосували, обґрунтуйте, чому ви вибрали саме такі рішення. Який результат ви отримали, оцініть результат кількісно (скільки ваш проект дозволив заощадити окремих споживчих ресурсів: води, тепла або електроенергії, або на скільки скоротив викиди парникових газів). Якщо було залучено місцеву громаду/населення, то як. Додайте до опису власні фото, відеоматеріали різних етапів проектних робіт, що підтверджують ваше самостійне виконання проекту.

На цю номінацію представляються практичні маломасштабні (клас, квартира, будинок, домогосподарство, село) рішення, зрозумілі для кожного і прості в застосуванні.

Номінація 3. Інформування суспільства/пропаганда енергоефективності.

На Конкурс подаються інформаційно-просвітницькі матеріали, створені конкурсантами, що підвищують обізнаність батьків, друзів, вчителів, спільноту щодо необхідності зниження викидів парникових газів, формування сталих звичок і надають рекомендації, наприклад, з *зеленого споживання, зменшення кількості відходів (ZERO WASTE), сортування сміття, поводження з різними категоріями та видами сміття тощо*, завдяки яким практичним діям можна досягнути цього в навчальному закладі, вдома, в масштабах своєї місцевої спільноти (мікрорайон, район, село, місто). Конкурсна робота може бути виконана у вигляді листівки, газети, плакату, буклету, відеоролика, мультимедійного продукту, презентації ppt, комп'ютерної гри, настільної гри, калькулятора, а також сайту, інстаграм-, телеграм-, facebook-сторінки (за умови, що вони діють не менше трьох місяців, містять не менше 10 власних публікацій), що містить авторські фото та відеоматеріали чи мультимедійний продукт власного, авторського виробництва. Для студентів:

Номінація 4. Проєкт «Біоінженерія та зміна клімату»

На цю номінацію приймаються оригінальні теоретичні та практичні проєкти, які пропонують біоінженерне рішення для зменшення впливу на довкілля і протидію зміні клімату. Обґрунтуйте, чому ви вибрали саме такі рішення, яким чином ваш проєкт допоможе економії ресурсів планети. Який результат ви отримали, оцініть результат кількісно (скільки ваш проєкт дозволив заощадити окремих споживчих ресурсів: води, теплоти або електроенергії). Додайте до опису власні фото, відеоматеріали різних етапів проектних робіт, що підтверджують ваше самостійне виконання проєкту.

Номінація 5. Для педагогічних працівників:

А. Урок «Прості рішення проти зміни клімату»

На Конкурс подається конспект/методична розробка уроку або заняття варіативної складової (до 1 год.), присвяченого проблемі зміни клімату,

можливим наслідкам для країни/регіону та практичним чи заходам з адаптації, які можна вжити на індивідуальному рівні, в масштабі навчального закладу, вдома, у громаді, місті, регіоні для зменшення викидів парникових газів, енерго-, ресурсо-, природозбереження.

Урок має включати назву теми в межах якої проводиться заняття, експеримент або практичні вправи, що можуть бути проведені впродовж 1 години, із чітко зазначеним віковим цензом учасників.

Б. Дидактичні матеріали на тему «Прості рішення проти зміни клімату»

На Конкурс подається винятково власний інтелектуальний продукт – комплект дидактичних матеріалів для школярів, батьків, вчителів, громадськості з практичними рішеннями щодо зниження викидів парникових газів з метою зменшення впливу на зміну клімату. Дидактичні можуть мати форму: роздатковий матеріал для практичного уроку/експерименту/заходу, власні розробки плакатів, презентацій, сценаріїв, ігор, зокрема настільних чи рольових, блогів, сайтів, промоматеріалів відповідної тематики тощо. Матеріали мають бути розраховані на проведення 1 години заняття. Якщо конкурсні матеріали є частиною більшої освітньої концепції, необхідно подати стислий опис цієї концепції – не більше 0,5 стор.

6. Вимоги до оформлення конкурсних робіт

6.1. Конкурсна робота (проект) подається на електронних носіях державною мовою (не більше 5 сторінок + титульна сторінка).

Структура проекту: вступ (актуальність проблеми щодо місцевої ситуації – не більше 0,5 сторінки), конкретне завдання, яке вирішує автор, методи його вирішення, результат (як реалізація проекту впливає на зміну клімату).

Текстовий матеріал приймається як документ Word (стандартний шрифт 12 кегля, з ілюстраціями і таблицями, що не виходять за межі друку).

Загальний розмір документа – не більше 500 Кб та кількість всього тексту не більше 5 сторінок, без урахування титульної сторінки, з ілюстраціями, фотографіями, таблицями. Рекомендовано використовувати архіватори RAR або ZIP

У номінації 3 «Інформування суспільства/пропаганда енергоефективності» приймаються презентації у форматі MS Power Point, документи Adobe PDF розміром не більше 1 Мб кожна. Комп'ютерні ігри приймаються за умови, якщо розмір файлу в архіві не перевищує 2 Мб.

Відеоролики у форматах WMV, DiVX і MPEG-1 не більше 1-2 хв., мультфільми у необхідно завантажити на www.youtube.com та надіслати посилання.

6.2. Конкурсну роботу необхідно прикріпити до заповненої реєстраційної форми (заповнення реєстраційної форми на кожного учасника є обов'язковим) або після заповнення реєстраційної форми надіслати на електронну адресу energy.seredovische2026@gmail.com в темі листа вказати ПІБ автора та номінацію в яку подається робота. Реєстраційна форма:

- для учнів: <https://forms.gle/WM7mzN2GqtzYRAqf6>
- для студентів: <https://forms.gle/jWZJrNfsuDakuGDK9>
- для педагогів: <https://forms.gle/unETYT6sPLPeFMcv8>

Конкурсні роботи, які не відповідають цим вимогам, журі не розглядатиме.

7. Критерії оцінювання конкурсних робіт

Конкурсні роботи, виконані учнями та студентами, оцінюватиме журі за наступними вимогами:

- актуальність обраної теми — 10 балів;
- оригінальність та іноваційність проекту — 10 балів;
- обґрунтованість застосованих методик при виконанні проекту — 15 балів;
- достовірність та актуальність використаної інформації — 10 балів;
- отримання практичного результату — 20 балів;
- кількісні та якісні характеристики ефективності проекту, аргументованість висновків і рекомендацій — 15 балів;
- можливість тиражування запропонованої ідеї або розробленого матеріалу — 5 балів;
- відповідність вимогам щодо оформлення конкурсної роботи та якість її виконання — 10 балів.
- додатковий заохочувальний бал від журі — 5 балів.

У **номінації 3** враховується також оригінальність виконання та художнє оформлення конкурсної роботи.

Під час оцінювання звертатиметься увага на рівень складності та самостійності виконання проекту з урахуванням віку авторів.

Загальна сума балів, яку може отримати учасник за науково-дослідницький проект, – 100 балів.

Конкурсні роботи, виконані педагогічними працівниками, оцінюватиме журі за наступними вимогами:

- орієнтованість на мотивування дітей і дорослих до практичної діяльності, на отримання практичного результату – 40 балів;
- використання сучасних інноваційних та інтерактивних методів, що сприяють залученню дітей до дискусії, творчості, практичної діяльності,

- яка спрямована на енерго-, природо- і ресурсозбереження або використання відновлюваних джерел енергії внаслідок здійснення запропонованої педагогічної розробки – 40 балів;
- можливість тиражування запропонованої педагогічної технології — 20 балів.

8. Визначення та нагородження переможців і призерів Конкурсу

Переможці I та II етапів Конкурсу визначаються конкурсним журі.

Підбиття підсумків Конкурсу відбудеться 15-17 квітня 2026 р. після закінчення II етапу.

Переможці Конкурсу нагороджуються дипломами, грамотами, відзначаються подяками.

Конкурсні роботи переможців публікуватимуться на сайті <https://nenc.gov.ua> та сайтах і офіційних facebook-сторінках організаторів та партнерів Конкурсу.